

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Núm. 1853 ——— Any XXXVI

BARCELONA, 3 DE JULIOL DE 1914

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ——— Atrassats: 20

JULIOL

—Veiam si trobo alguna noticia fresca...

El matrimoni de l'avenir o les dònes són pels hèroes

us heu arribat a creure que un cronista és una mena de gocet del temps al qui mena encadenat per a que lladri a tot lo que pugui esdevenir, aneu errats de mig a mig.

El cronista ara tindria que parlar del «Maura, sí!» i del «Maura, no!», del crim del carrer de Sant Ramón, i tal volta de la *verbena* de Sant Pere, que lo mateix que la de Sant Joan va transcórrer pacíficament.

No, mai m'ha agradat ocupar-me de coses *que no'm diuen res*. Per a mi, aqueixos succeïts, són rebrecs despreciables, amb els quals mai

adornaré el meu historial de cronista enlairat.

Barcelona és un poble, segons desesperada exclamació d'algú que no ha sabut veure, durant aquests dies, cap mena d'arrancada viril. Som manyacs i bons com a col·legials, ja que, amb dues *verbenas*, un míting i dos assassinats, no hi ha hagut linoxaments, ni tirs, ni s'han trencat fanals públics, ni violat donzelles aventureres sobre'ls rostolls, en les passades nits de paganisme orgiàc.

Per a vostre consol jo us donaré a conèixer els representants d'un formidable moviment deslliurador que s'opera en nostres costums morigerades. Es tracta d'un matrimoni obrer. Un matrimoni epicurià que romp amb el *senyor estevisme* que'ns agobia.

Ell fa de vidrier i guanya una magnífica setmanada. Ella no fa res, però administra sense tacanyeries i a gust del marit. L'estalvi, el guisar, l'escombra, l'agulla i el picador; tot això que embruteix i fa de la vida una miseria passadora i de la llar un cau de virtuts estúpides, ha sigut desterrat en casa dels nostres obrers.

Mengen fins que'l cor els diu prou i beuen fins que'l cap els roda. Estàn alegres sempre, i, com no tenen fills, van junts a tot arreu.

Lo més interessant d'aquest matrimoni enamorat de la vida intensiva, no és precisament lo que d'ells he dit, sinó lo que us vaig a dir.

No manquen mai a les curses de braus. Allí on hi *treballa* el millor espasa, allí els veureu.

L'un al costat de l'altre, fan el séu petit xivarri de *pareja* ben avinguda, ja entrada en anys i en reflexió, sense molestar als veïns de *tendido*. Es comuniquen les observacions que'ls suggereix els incidents de la cursa.

S'entusiasmen junts; criden a l'unísson, i àdhuc quan se tracta de tirar quelcom al *redondel*, ho llencen alhora, i amb una mateixa força impulsiva. Prescindeixen, amb una discreció que tindria que ésser imitada, de la gent que'ls volta.

El marit, en els instants de deliri, quan algun *diestro* traspassa el límit de les forces humanes i de la ciencia

tauròmaca, i el públic arborat udola, espera que's faci la quietut, i aleshores s'aixeca ben sol, i amb vèu potent de vidrier que està avesat a fer ampolles a copia de bufar, ofrena la seva muller al torero victoriós!

Això és greu, i ell ho fa tan sèriament convençut i amb tan gran desig de que sigui acceptat, que la gent resta muda davant d'aquell desinterès sense exemple, en l'història dels fervors sobrehumans.

—Vina, vina-te'n a dormir amb la meua pel temps que vulguis.

I ella no protesta ni se n'avergonyeix. Se redressa tant com pot per devenir cobejable i prova de recordar el séu millor somriure de juvenesa. Obedienta a la voluntat del séu home, tocada d'una semblant generositat, feliç al sentir-se ofrenada a un hèroe, però a l'ensem humil, recordant que'ls anys l'han pansida i malmesa, murmura el séu «*Ego non sum dignus*» de la manera que sab, amb tristes i vulgars paraules de desesperança.

—No'm voldrà, ai!, no tindrè pas aqueixa sort! Bieló, no t'escarrassis, que ja no soc lo que era!

I així, fins que'l *diestro* es distreu i torna a la brega i a l'heroisme.

I bé; aquí tenim un matrimoni ben avingut i des preocupat sobre'l qual una ploma més competent que la nostra hi faria afilligranades consideracions.

Jo vesllumo en ell com una resurrecció de costums barbres, o de rituals heròics finits en mal-hora, però que la superhomia de l'avenir ens retornarà.

Nietzche i Felip Trigo ampararien aquesta parella d'obriers i els mostrarien a les multituds encongides i nivellades sots la preocupació de l'honra i de la virtut, com a base de benestar domèstic.

Un deixeble de la filosofia de l'entusiasme també, enfront d'aquest Bieló, que no és cínic ni comercieja amb la propia, però que en un moment d'arboradora admiració dóna el tàlem dels séus amors, i no pas buit, per a repòs del triomfador, també hi diria la seva.

Nosaltres no'ns proposem fer altra cosa que constatar l'existència d'aqueix cas significatiu.

I que és autèntic, poden pujar-hi de peus.

P. BERTRANA

Bomba!

De la redacció d'*El Poble Català*, situada al carrer de Pelai, eixiren, l'altra nit, anguniosos crits d'auxili.

—Socors! Socors... que'ns maten!

Quare causa?... Què succeïa?

Que'l cèlebre ex-torero Ricardo Torres (*Bombita*), indignat per la publicació d'un solt que ell considerava ofensiu (i que ho era realment) menaçava a tres d'aquells redactors amb un revòlver.

Per fortuna, les justes ires del retirat torejador no passaren d'una menaça; però els símptomes són fatalíssims. ¿Es que l'ex-fenòmeno, cansat de matar toros, vol dedicar-se ara a matar homes?

Ves-hi amb compte *Bombita!*

A cercar bronca a les redaccions dels diaris no està gaire bé que hi vagin els toreros.

Més natural seria que s'hi presentessin els toros.

Un toro, escapat del *chiquero* que anés a encarar-se amb uns redactors es compendria que hi va per a que li donguin un «pase».

Com que ells ne tenen per anar a tot arreu!

Afers municipals

L'enrajolat de la Rambla, endavant sempre. El dimars va fer tot just dos mesos que l'operació va comensar-se, i a hores d'ara ja n'han fet una pila de païms.

Una persona entesa en la matèria ens assegurava que és molt probable que, a conseqüència d'aquest pavimentat, quedi impensadament resolt el problema del moviment continuu.

—En efecte—ens deia.—Estant ja fóra de dubte que quan les obres arribin al monument a Colón l'enrajolat de Canaletas ja no serà bó per res, els treballadors, posada l'última rajola de la rambla de Santa Mònica, no tindran més remei que traslladar-se corrent a la plaça de Catalunya i tornar, de nou, a comensar a enrajolar per aquella part. I com que, artibats per segona vegada a les Dressanes, tornarà a succeir lo mateix, aquí tenen vostès resolta la continuïtat del moviment.

¿Serà veritat tanta bellesa?

Per la glòria que aquest fet hauria de donar a Barcelona, celebrariem que la profecia del nostre amic resultés encertada.

¿Que com està la qüestió dels túnels de la Reforma?

Ja veuràn...

Acabada la construcció de la secció primera, l'Ajuntament, comprenent que *la había metido*, va resoldre no continuar-los.

Però un dia, pensant-ho millor—o pitjor, que això no se sab—canvià de criteri i digué que s'havien de continuar.

No obstant, un altre dia, posada altre cop la qüestió sobre el *tapete*, votà contra la seva construcció.

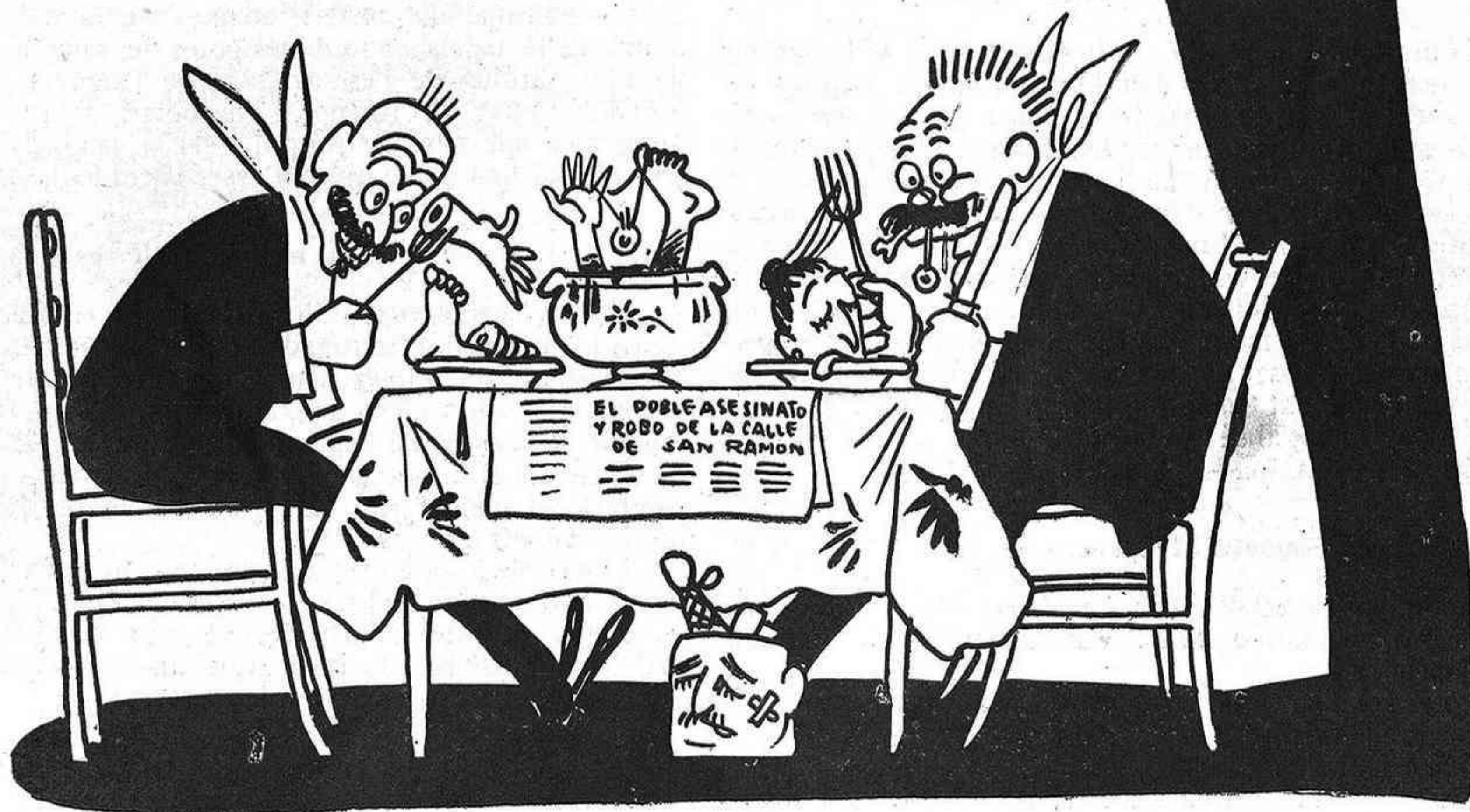
Per fi, l'altre dijous, després d'una discussió empenyadíssima, tornà a votar que era precis continuar-los.

I, per ara, així està l'assumpte: Túnels, sí.

¿Què succeirà demà?

Vostès estiguin descansats.

Tan bon punt el Consistori torni a tocar la qüestió, ja tindrem el gust de dir-los-hi si es continuen o no.

EL BANQUET DELS POLICIES

—Sembla que hi ha gana!... També podrieu convidar als amics...

Un altre crim esgarrifós

Una víctima més que'l del carrer de Sant Ramón!!!

Altra vegada la febre criminal revoltada en el cor d'algun estúpid malvat ha vingut a apassionar les nostres multituds ignorants i àvides de sang i de carnaça.

La primera notícia!

Ahir nit, per allà a les deu del vespre, s'estaven, com de costum, l'herbolari del carrer d'en Perot lo Lladre i el municipal del mateix barri fent petar la xerrada a l'acera, en companyia d'un cantiret d'aigua fresca de la font de la Porta-Ferriça, quan va presentar-se, alarmadíssima, la veïna del tercer pis del número 29, declarant que la porta del segon estava oberta i que sospitava quelcom d'anormal, puix, además d'aqueixa circumstancia, l'estranyava no haver vist llum en tot el vespre ni a la cuina ni al menjador dels seus veïns.

Quadro horrorós

El municipal, seguit de l'herbolari i la veïna, pujaren al pis de referencia. El municipal duia el sabre desenvainat, la veïna una palmatoria a la mà i l'herbolari una paperina de flors cordials. Entraren al rebedor, i res; passaren corredor avall, i tampoc res; tot fosc; no se sentia més que l'acompassat tic-tac d'un rellotge mural;... quan, de sobte, al entrar al menjador, a la claror de l'espelma, se'ls presentà a la vista un quadro horripil·lant. L'inquilino del pis Salvador Puig i la seva esposa Enriqueta Figueres geien a terra, lívits, cadavèrics, sense bellugar-se ni dir ase ni bestia. Vestien trajo de carrer, lo qual fa creure que acabaven d'arribar o que estaven a punt de sortir quan la violenta i misteriosa mort els va sorprendre.

El gat negre trobat a dins de la maleta

Antecedents

Feia dos anys que'l Puig i la Figueres feien vida marital en l'esmentat pis del carrer d'en Perot lo Lladre. Segons referencies del plats i olles que'ls hi venia la pisa, no podia haver-hi al món matrimoni més ben avingut. Pot dir-se que'ls veïns no'ls hi coneixien la veu; i això ho demostra també el fet d'estar suscrits a *El Poble*, segons rebut que s'ha trobat damunt d'una cadira del menjador. Ell, invariablement, dos cops al dia, sortia per a anar al despatx o allà on fos; i ella es quedava a casa dedicada als quefers domèstics propis d'una senyora de la classe mitja. Ara feia algun temps que no gastaven minyona, pot-ser perque'l matrimoni havia anat un xic a menys. Actualment tenien un rellogat mut, però feia dos dies que havia anat al seu poble, qual poble—sempre segons suposicions de la veïna—és Sanahuja.

Segueix l'inspecció ocular

El mobiliari no estava gens alterat. Tot era en l'ordre més perfecte, no havent-hi en tota la casa ni el més petit símptoma de violencia.

Això fa sospitar una de dues: o bé que entre les víctimes i l'agressor no degué existir la més insignificant lluita, o bé que'l cinisme de la fera, o de les feres, arribà al extrem de tornar a col·locar els mobles tal com estaven abans del drama. Tres detalls extraordinaris dignes d'esmentar-se: Al saló

El ganivet amb el qual se suposa fou netejada la sardina

hi havia una maleta vella tancada, amb un gat negre a dintre, també mort; a la cuina, damunt l'aiguera, una escorradora amb mitja tersa de sardina; i en el corredor, entre el menjador i la cuina quatre taques de sang.

La sardina era viva.

Les víctimes

Personats en la casa del crim el jutge del districte senyor Muñoz i el metge forense senyor Vidal, aquest darrer ha pogut constatar que les tres víctimes han mort per asficsia violenta. El senyor Salvador per asficsia d'obstrucció, la senyora

Les víctimes

Enriqueta per asficsia d'extrangulació, i el gat per asficsia d'aspiració malsana, puix en la maleta hi havia estat àcid fènic i es veu que el pobre animaló no pogué resistir la bravada.

De qui pot ésser la sang? I la sardina? I l'àcid fènic?

Lo que's presenta més estrany i més nuvolós en aqueix afer embolcallat de misteri, además de lo del gat mort a dintre de la maleta, és lo de les gotes de sang al corredor i lo de la sardina de l'escorradora de l'aiguera. Per això la veïna, i el jutge, i el forense, i l'herbolari, i el municipal es pregunten intrigats: De qui pot ésser la sang?... De qui pot ésser la sardina?... De qui pot ésser l'àcid fènic?...

La veïna no ha sentit res

Aviat s'ha presentat al lloc del succés el diligent policia senyor Carbonell. Interrogada per ell, la veïna denunciadora ha declarat que no havia sentit ni el més petit remor dintre del pis dels interfectes i que, al matrimoni Puig feia dos dies que no se'l veia ni en balcó ni en finestra, fent-li suposar que l'objecte del crim podia ésser el robament per quant al pis, además del menjador, la cuina, water i els tres dormitoris, hi havia bastants quartos.

El terrible drama hauria seguit en el més afrós dels negres misteris si no fos que'l sereno ha vingut, amb el fanal, a portar-hi una mica de llum. El sereno, que venia del *colmado* del cantó, portà la noticia de que un dels aprenents sabia quelcom de les causes del triple assassinat.

Més llum. Arribada del rellogat mut

A les dotze i mitja, i en el moment d'ésser transportades les víctimes al Hospital Clínic, es presentà a la casa del carrer d'en Perot lo Lladre, el rellogat mut del matrimoni Puig. Es

un home alt, de dubtós aspecte, serio, trist i no diu mai res. En apariència es mostrà molt sorprès i ignorant del terrible drama ocorregut i de les seves causes. No obstant, el policia senyor Carbonell va endevinar tot seguit que el mut tenia ganes de parlar.

Comencen les diligències

El digne jutge senyor Muñoz, suposant, amb molt bon criteri, que'l mòbil de l'assassinat ha sigut el robament, lo primer que ha fet és practicar les detencions de la minyona que havia tingut el matrimoni i del rellogat mut.

Poc després, per això, el rellogat mut ha sigut posat en llibertat baix paraula d'honor.

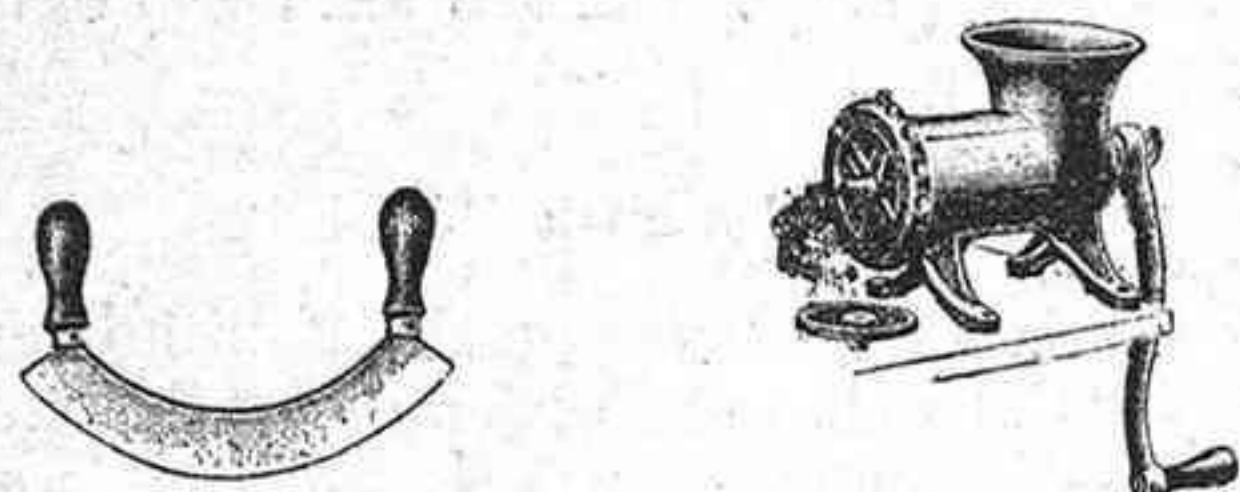
Sensacional descobriment

El suposat assassí no ha volgut robar, ans al contrari

Una inesperada troballa ha vingut a desvirtuar per complet la suposició de robament en les causes d'aqueix crim extraordinari.

Conduïts els morts al Hospital Clínic, s'ha procedit a un detingut reconeixement dels cadavres, operació que s'acostuma a efectuar abans de l'autopsia.

Estranyats els facultatius de que'l cadavre del senyor Sal-

Eines que no va utilitzar el criminal, no se sab perquè.

vador permaneixia amb els ulls desmesuradament oberts, li han ficat els dits a la boca, veient amb gran sorpresa que arràn de la gola, darrera del gargamelló hi tenia una piloteta de papers matxucats. Extreta la pilota que obstruïa el coll de la víctima s'ha vingut en coneixement de que la formaven uns quants bitllets de banc: dos de cent pessetes, un de cinquanta i un de vinticin. Aqueix sensacional descobriment demostra, contra la general opinió, que en el crim del carrer d'en Perot lo Lladre, l'únic lladre és *en Perot*.

Una pista? Importants declaracions de l'aprenent

Hem estat al *colmado* del cantó. L'aprenent és un xicot d'uns tretze anys, esparvillat, d'ulls blaus i llavis molçuts. Es molt simpàtic; s'expressa amb molta vivor i sembla instruidet.

Diu que ahir a la tarde, trobant-se a la porta del establiment, va oir a dos senyors que caminaven a poc a poc per l'acera. Els desconeguts dialogaven així:

—Aquest vespre vindré a portar-te aquells quartos.

—Deixa-ho córrer, home. No'ls vui; no'ls necessito.

—No hi fa res. Te'ls dec, i són ben teus.

—Doncs no'ls vui cobrar; no te'ls admeto.

—Doncs te'ls faré menjar.

—Home! no serà tant...

L'aprenent, com és molt natural, no donà gaire importància a lo que acabava de sentir.

Però no havien passat cinc minuts, que entrava una senyora amb un gat negre. La senyora pareixia estar molt nirviosa i demanà un sifon. El gat no feia més que cridar entre els braços de la seva mestrea. Amb el sifon i el gat dintre'l

L'aprenent del Colmado

senatxo la parroquiana eixí al carrer amb visibles mostres de neguit. L'aprenent es posà a estudiar l'esperanto.

L'endemà dematí, o sigui el dia del crim, el primer en entrar a la botiga va ésser el rellogat mut. Aquest home era un bon parroquià. Solia entrar cada tarde a comprar tres unces de formatge de bola. L'entrar al dematí i no a la tarde i al demanar panses en lloc de formatge cridà l'atenció al dependent. Ademés el mut portava un canó de fer mitja a la butxaca de l'hermillia en lloc de l'estilograf que solia dur-hi sempre.

Deduccions

Tal com ens ho ha declarat a nosaltres l'aprenent del *colmado* ho ha declarat al jutge. Ara bé. Els dos inconeguts la

conversa dels quals va sorprendre l'aprenent tenien alguna relació amb el crim que ha conomós a tot Barcelona? «Doncs te'ls faré menjar» aquestes paraules i el descobriment dels bitllets de banc a la boca del Puig és indubtable que no són pas obra de la casualitat, tampoc ho pot ésser l'agitació de la senyora del gat negre. Ningú es posa nirviós per comprar un sifon, com ningú, sense una preocupació molt fonda, confon, com va fer el mut, el matí amb la tarde ni les panses amb el formatge de Holanda, ni un canó de fer mitja amb un estilograf.

Manca aclarir, naturalment, la part que aquestes persones citades per l'aprenent hagin pogut tenir en el drama. Per si o per no el digne senyor jutge ha fet detenir a la senyora del gat negre, i ha tornat a empresonar al mut que s'obstinà en no dir paraula.

Un testimoni espontani

Es molt digne de lloança lo que ha fet el bastaix de l'Estació de França número 267, Joaquim Picornell. Aquest home, contra la costum seguida aquí de evitar-se molesties en qüestions judicials s'ha presentat a grat-cient al jutge instructor de la causa.

Es casat amb una valenciana i ha sigut pescador de granes durant cinc anys.

Per raó del seu ofici ha tingut molts cops ocasió d'endevinar lo que hi hà a dins un bagul no més que posar-se'l a l'esquena. Aquest home jura i perjura que un mulato el dia anterior del crim va fer-li portar desde l'estació al carrer d'en Perot lo Lladre una maleta molt pesanta; que va descarregar l'expressada maleta en la mateixa casa de l'interfecte i que li pagà el transport el mateix porter, lo que prova que'l mulato era un veí molt de confiança. El bastaix afirmaria que'n la maleta hi anava or i sinó or un metall molt semblant. També declara, aquest simpàtic subjecte, que regoneixeria al viatger encara que'l destenyissin.

El rellogat mut

Més confusions

De Vilamediana s'acaba de rebre una lletra de l'alcalde d'aquella població dient que al tenir notícies del crim li ha vingut a la memòria que, fa uns set anys, en una casa prò-

El jutge senyor Muñoz

xima a la seva, es realitzà una altre trageria per l'istil de la d'aquí. També hi havia unes gotes de sang als rajols i els cadavres no tenien cap ferida, també a l'home li trobaren un tap de paper al canyó, sols que'l paper era paper de multes i, lo mateix que aquí, un gat negre estava asfixiat amb una maleta vella.

Lo més assombrós és que del poble aquell, dos dies abans, hi arribà un mulato i que el matrimoni tenia un mut rellogat o al menys un senyor que mai ningú li havia oït la vèu.

Diligències precises i anàlisis químics

Amb una activitat assombrosa mai prou lloada, el jutge ha fet ensenyar la maleta dins la qual se trobà el gat mort, al camàlic de l'Estació de França per si era la mateixa que li feu treginar el mulato.

El mulato

L'antic pescador de granotes l'ha mirada amb moltíssima atenció acabant per dir que no ho sabia. Evidentment la maleta pot haver sigut desfigurada. Si la pogués veure al costat del seu amo la regoneixeria a l'instant. El mateix jutge ha decretat un careig entre el porter de la casa del crim i el bastiaix. El porter afirma amb molt d'aplom que no's recorda de res i l'altre li ha retret fins les monedes que li va donar quan li pagà el viatge, a compte del mulato. Preguntat pel jutge si vivia un mulato en l'escaleta, el porter ha dit que no, però que n'hi anava un molt sovint a desmontar la bomba. També ha afegit que'l susdit mulato no havia passat mai més enllà del pati on tenia la feina. Sense l'altre mulato de Villamediana la declaració del bastiaix no tindria cap mena d'importància.

De l'anàlisis químic de la sang que hi havia als rejols del pis n'ha resultat més confusió; la sang te tot l'aspecte i totes les qualitats de sang de cocodril.

La criada de Sanahuja

La sardina de l'escorredora trobada a la cuina era sardina pescada de tot just, i lo més desconcertador és que ni en els mercats pròxims ni en el mercat de la Barceloneta s'en havia venuda gens, el dia abans, de sardina.

Altre cop l'aprenent

Quan se desconfiava de trobar un raig de llum, l'aprenent de la drogueria ha reconegut en un cine, en plena fosca, la vèu d'un dels dos interlocutors, el que digué: «Doncs, te'ls faré menjar!». Ha sigut detingut a l'acte i conduït a la delegació del districte, on ha quedat incomunicat, mentres s'espera que's llevi el jutge.

(¿.....?)

Per cert que ha molestat de una manera notable als empleats i guardes de la dita delegació, per que s'ha passat la nit bramant com un vedell, dient que ell era del Prat i que no li contessin res.

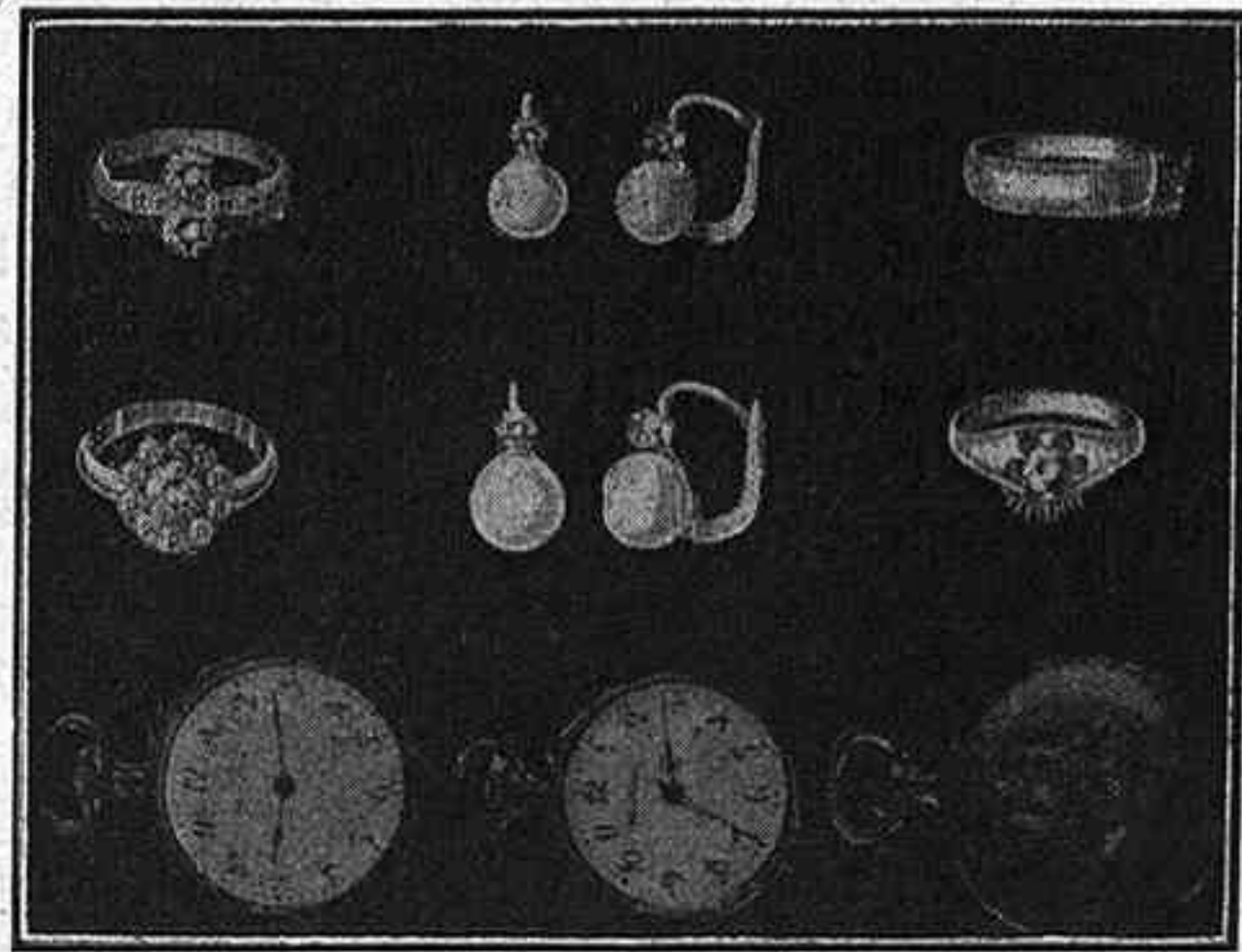
Per fi ha arribat l'activíssim senyor jutge, i després d'interrogar-lo li ha donat permís per a tranquil·litzar a la família.

Amb tot, ha quedat detingut fins que l'aprenent, en roda de vèus, li torni a reconèixer.

El senyor jutge, al propi temps que nosaltres, comença a pensar que'l aprenent és un burinot.

Arribada sensacional

És un dir-los-ho a vostès a cau d'orella, perquè la cosa és greu, i no voldríem entorpir l'acció de la justícia; però el cèlebre detectiu senyor Pèsol és arribat a Barcelona per a posar

Les joies que podien haver sigut robades

les seves activitats, condicions, mèrits, vista i olfat al servei de la justícia, per a l'esclarament de la veritat.

A tal objecte, tot s'ha deixat com estava, i és molt de sentir que'ls cadavres ja hagin estat retirats. De totes maneres, ell farà lo que podrà.

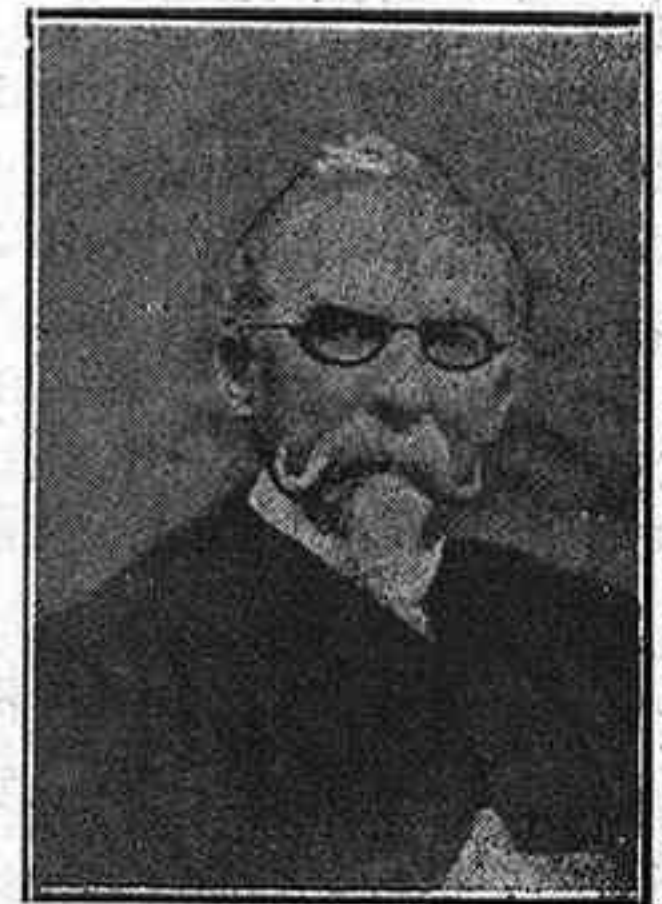
El detectiu Pèsol

Qui no coneix a l'heròic policia?... Qui no veu aparèixer davant dels seus ulls els cadavres vindicats, les víctimes venjades, els assassins empresonats, els lladres a la garjola i les noies ignocentes arrencades de les urpes d'un infame seductor.

Qui no recorda aquells afers que en el món del crim s'anomenen: «La cama rosa del carrer d'en Gínjol», «Els tres penjats de Lleida», «La pervariació dels setze jutges», «El capellà salvatge», «La salvació del zar», etc., etc.?

Doncs, ja'l teniu aquí. És un home alt, ferreny, moreno, amb uns grans mostatxos, i que no justifica el seu cognom de pèsol, com no sigui per lo aixirit.

No va volguer dir on posava; però nosaltres ho averiguarem i ja ho direm més endavant. Hem fet més que averiguar on vivia; hem conseguit d'ell permís per a acompanyar-lo en les seves sensacionals investigacions.

El detectiu Pèsol

El Pèsol en feina

Al sortir al carrer, el cèlebre policia, ha encès la seva pipa i nosaltres la nostra. Hem fet beguda en una taverna; després hem arribat al lloc del crim.

Ens ha dit:

—Poseu-vos en aquell recó. Mireu tant com volgueu; però silenci i molt estar-vos quiet.

Desseguida s'ha posat de quatre grapes i ha recollit una mica de la terra tacada de sang; després ha tafanejat per tot arreu i ha acabat per obrir la maleta vella on hi havia el gat mort.

L'ha agafat per la cua, l'ha saccejat, i desseguida, somrient d'una manera mefistofèlica, ha tancat novament la seva tomba.

Aleshores ens digué:

—Voleu fer el favor d'ensenyar-me la sardina?

—Sí, senyor.

Al veure-la feu:

—Encara belluga.

I va tornar a somriure.

—Molt bé. Ja'n tenim prou. Anem-nos-en?

—Anem-nos-en.

—On és el *Colmado*?

—Allí.

—I l'aprenent?

—Dintre'l *Colmado*, sinó ha sortit.

—Entrem?

—Entrem.

Ja a dintre, m'ha agafat pel seu compte a l'aprenent. No he sentit què li deia; però després de clavar-li la seva mirada dintre'ls ulls, ha tornat a somriure.

M'ha preguntat on vivia la senyora del gat i li he dit que era a la presó.

—Imbècils!—feu el gran Pèsol.—Vostè esperi'm aquí,—me digué, ficant-me en un Bar.—Jo ja tornaré. Mengi, begui, llegeixi *El Día Gráfico*, o escolti la pianola. Jo ja tornaré.

El repòrter aprofità l'ocasió per a escriure aquestes ratlles.

El misteri aclarat

Al cap de molta estona ha arribat el senyor Pèsol; una auriola de triomf rodejava sa testa.

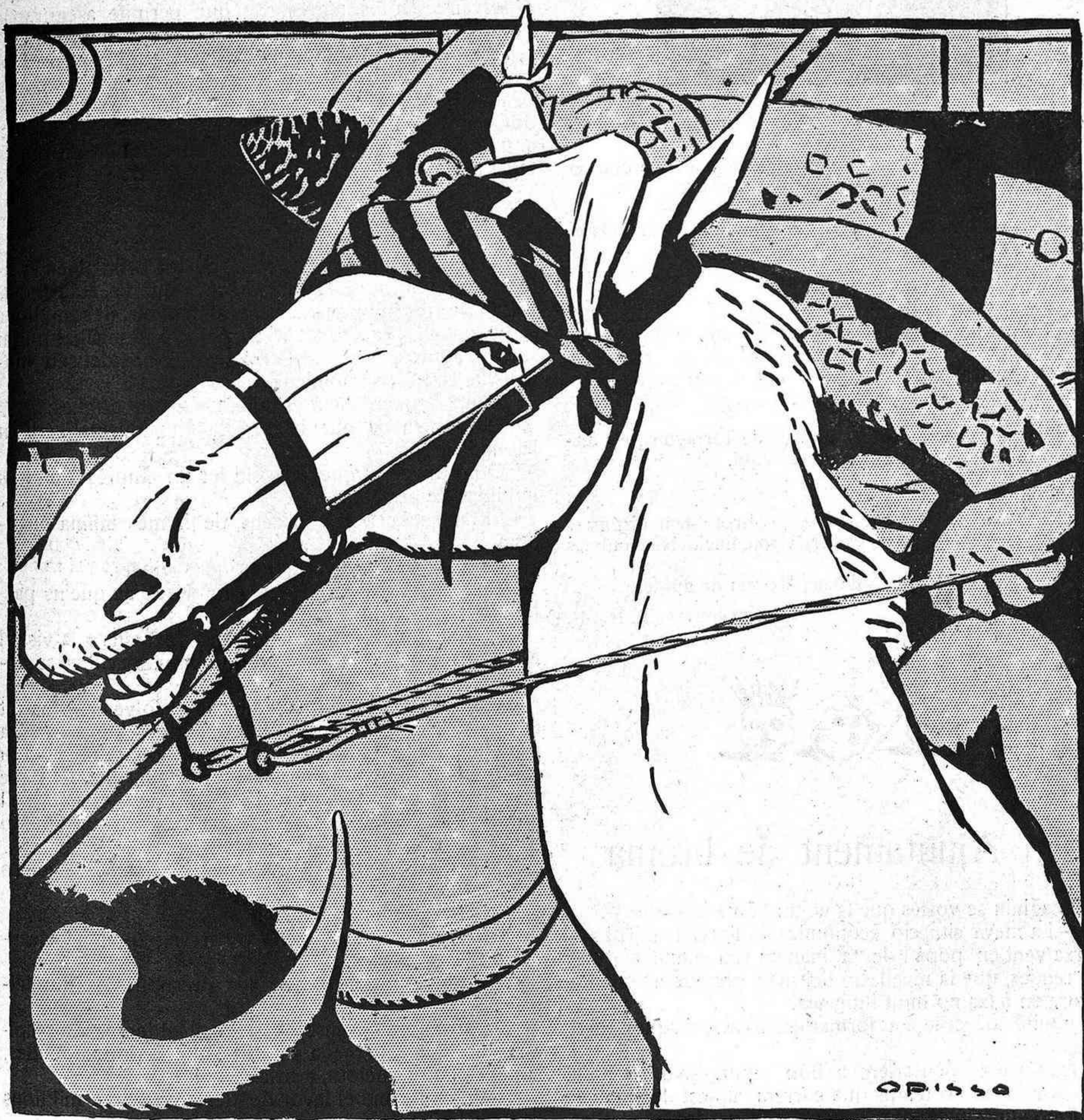
—Ja està!—m'ha dit.

—Sí?... Qui és el criminal?

—Ningú.

—Com, ningú!

—Ningú. Ja l'hi he dit. Miri, el senyor Puig tenia molts

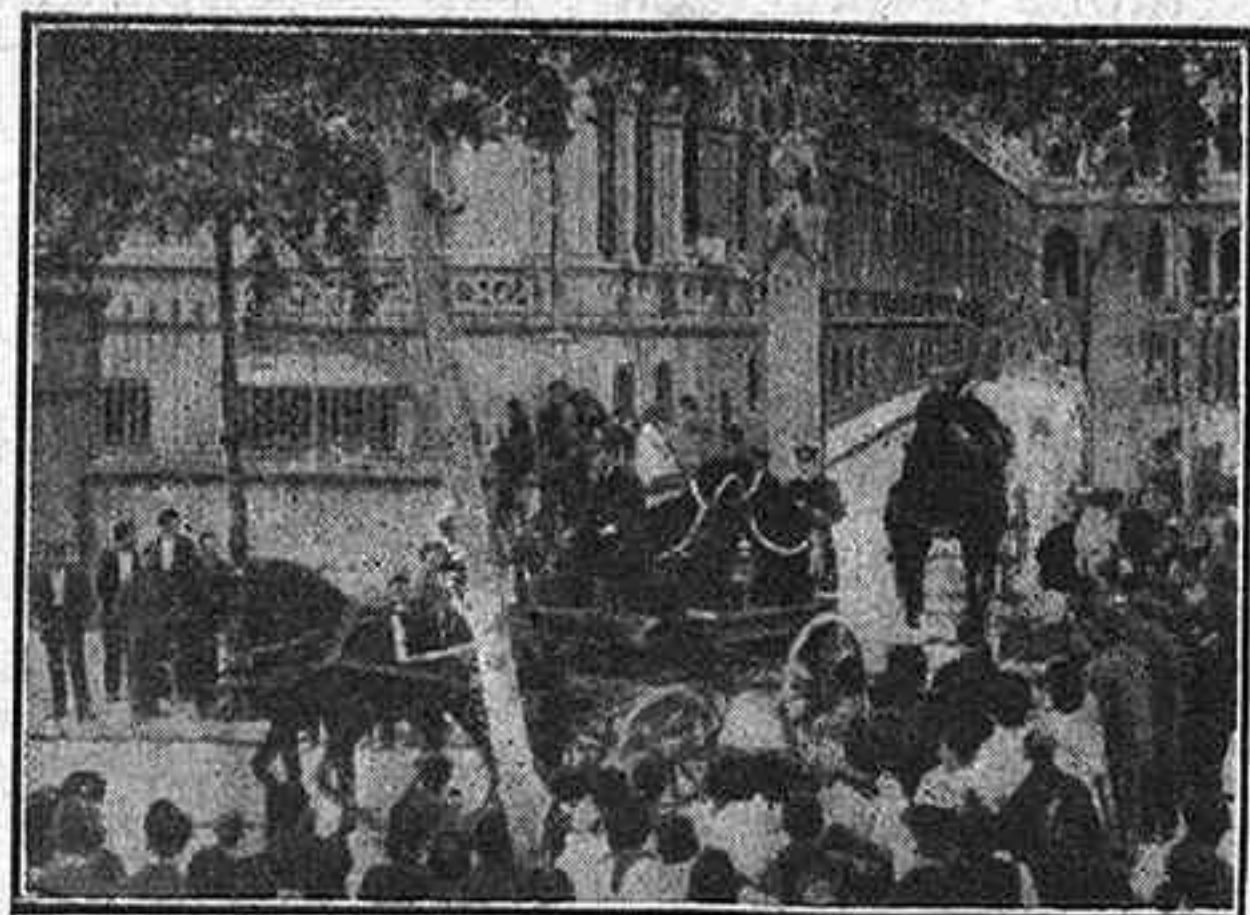

LA FI DELS CAVALLS DE LA GUARDIA MUNICIPAL

El cavall.—Després diràn que'ls que han estat a l'Ajuntament ja tenen la vida assegurada!

dinerons; el dia d'autos havia cobrat nna forta quantitat, i, quan estava per guardar-la, comparegué la senyora de la maleta i li pregà que l'hi guardés amb tota cura, perque lo que contenia era molt interessant per a ella.

Picat per la curiositat, l'home obrí la maleta, i al veure el gat negre—era supersticiós—no sapigué què li venia i s'em-

L'enterrament de les víctimes

passà, o millor, no s'empassà, els bitllets que li produïren l'asfixia.

—I la dòna?

—La dòna no era pas morta; tenia un desmai i la mataren els metges al fer-li l'autopsia.

—I el gat mort?

—El gat era dissecat.

—I el sifon de la senyora del gat?

—Era per donar-se una *lavativa*. És una mala costum, però és així.

—I l'aprenent?

—Es un ximple!

—I el mut?

—El mut canta flamenc en un cafè de Tarragona, els dissabtes i diumenges, i per això no era aquí.

Així ha parlat el detectiu, però nosaltres estem disposats a rectificar, si les referències oficials no coincideixen amb les particulars.

En tot cas, la pròxima setmana eixirem de dubtes.

ELS REPORTERS B. B. I R.

Un Ajuntament de broma

Imaginïn-se vostès que'ls ve un home i els diu.

—La meva situació econòmica és floreixent. Tot me marxa vent en popa i de tal manera van augmentant-me les rendes, que la nivellació del meu pressupost és cosa segura en fetxa no molt llunyana.

¿Quin concepte en formarien, vostès, d'aquest ciutadà?

Ditxós ell!—pensarien, a bon segur.—No tot-hom pot usar-lo, en els temps que correm, aquest llenguatge.

Però suposïn-se que després d'haver-los contat les referides grandeses, l'afortunat mortal, anyadeix:

Ara vaig a mirar si trobo algú que'm deixi cinquanta o seixanta duros per anar tirant.

Què diràn, llavors vostès?

—Aquest home és un ximple!... ¿A quí se li ocorreix anar a parlar de prosperitats, en el precís moment en què està buscant algú que'l tregui d'apuros?...

Doncs, el mateix paper de ximple ha fet, aquest darrers dies el nostre Excel·lentíssim Ajuntament.

Com ha estat això?

Una tarde, convocats per l'alcalde accidental, varen reunir-se els individus que constitueixen la Comissió mixta del Municipi. En pau i harmonia van parlar de mil coses, i, una volta acabada la conversa, van facilitar una nota a la premsa en la qual, com a detall més important, se feia constar que «el estado económico del Ayuntamiento es floreciente, debido al aumento que se viene observando en los ingresos y que permite asegurar la próxima nivelación de los presupuestos municipales».

I el mateix dia, a la mateixa hora, en el mateix moment en que amb tan belles perspectives se'ns recreava, l'Ajuntament, oblidant-se del seu «floreciente estado», donava, en forma d'emprèstit, un *sabllasso* al públic, anunciant l'emissió de «bonos» i títols del Deute municipal per valor de *tres mil·lions de pessetes*.

Ho entenen, vostès, això?

No és probable.

Perque és lo que la gent, admirada, diu:

—*Si votos, para qué rejas?*... Si tan brillant és la situació econòmica de l'Ajuntament, a què ve aquest emprèstit de tres mil·lions?... I si realment els tres mil·lions se necessiten, per a que la corporació municipal pugui sortir d'apuros, com s'atreveix a parlar-nos del seu «floreciente estado económico»?

Aquí—segueix dient el públic—una de dugues:

O és mentida que la corporació municipal nedi en l'abundancia;

O no és veritat que necessiti fer un emprèstit de tres mil·lions de pessetes.

El raonament està a l'alcans de la més ínfima bugadera.

Enmatllesves? Senyal que no tens diners.

No tens diners? Doncs les grandeses de que'ns parles són pura xerrameca.

L'intenció de l'Ajuntament, amb tot, salta a la vista i és ben propia de la mentalitat que impera avui en aquella casa.

—Si explico al públic que soc insolvent,—s'ha dit ell—desconfiarà de mi, com és natural, i m'enviarà a passeig tan bon punt senti que li demano un duro. I com que'l meu propòsit és inquietar-li la guardiola, lo que convé és amagar discretament les miseries i com aquell qui no fa res, presentar, davant dels seus ulls, un quadro ben bonic de prosperitat i abundancia.

D'aquí tot el bé de Déu de frasses ensucrades que'ns ha tirat pels bigotis:

«Estado económico floreciente...»

»Aumentos que se vienen observando en la recaudación...»

»Próxima nivelación de los presupuestos municipales...»

I a continuació, sense pendre's ni el temps de respirar, amb la mà allargada en direcció al portamonedes, la petició suau, melosa, acariciadora:

—Volen fer-me el favor de deixar-me tres mil·lions de pessetes?...

Lo mal és, per a l'Excel·lentíssim *sabllassista*, que aquí tots ens coneixem i semblants píndoles, per ensucrades que's presentin, ja no hi hà qui se les empassi.

EL BALANÇ D'EN MILLET

-Molta gloria i pocs quartos!..

Bromes com aquesta podria fer-les, la gent de la Casa Gran, el vintivuit de desembre, dia dels Ignocents. Però a darrers de juny?... *Vamos, hombres...*

MATÍAS BONAFÈ

Com ens divertim!...

L'amo s'ha llevat de mal humor; m'ha respallat de mala manera i m'ha llimpiat les botes malament.

De com m'ha col·locat els guarniments i la serreta no vui parlar-ne; no més us diré que la cosa s'ha acabat tirant-me una cossa al ventre.

Després l'amo ha vomitat; no gran cosa, la bilis, que diuen ells, i amb tot i que l'he portat amb gran diligència a fer els deù de barreja per consolar-li les tripes, no m'he pogut escapar d'una xurriacada, d'una altra cosa i d'un cop de puny als morros al posar-me el morralet.

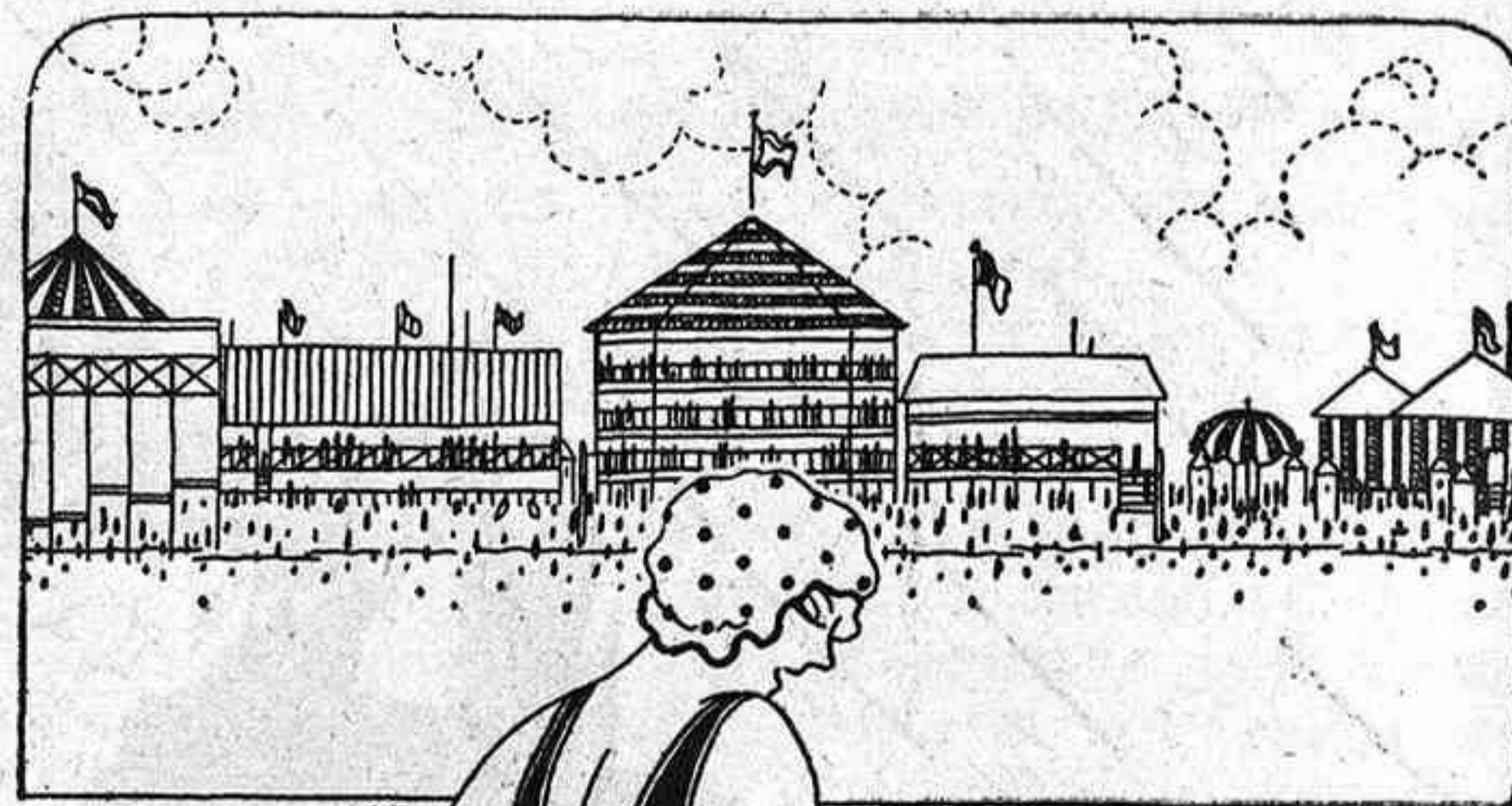
M'he mig adormit a la porta de la taverna; però per fi ha sortit el meu conductor, qui renegava com un condemnat per culpa del set-i-mig.

I hem anat a la parada de la plaça de Catalunya. En veritat que'm feia l'il·lusió de fer-hi petar la *siesta*; però, *siesta* m'has dit?

A un ximplet se li ha acudit anar depressa a l'estació, i a un altre tornar-ne més corrents encara per abraçar a la família.

Fetes les carreres, hem tornat a la parada, i, allí, vinga esperar els flamencs que van als braus.

I alça, *Brillante*, ara a la Nova, ara a la Vella, i després tirem envers la del «Sport».

—Aqueixa Nieves és digne d'enveja.
—I aixó?
—Sí, dona. Explica els horripilants detalls del seu crim... i es queda tan fresca!

Acabada aquesta broma, com que som del *señorio*, ens n'hem anat a donar uns innombrables toms per l'aristocràtic Passeig de Gracia.

Després hem tornat a la taverna del set-i-mig. L'amo ha menjat allí, i jo també. Després ha sortit molt rabiós, i, a l'acabar de donar-me aigua, m'hi picat les dents amb el c. de la galleda.

I aquí comença la brometa: «Turó-Park», «Buena Sombra», «Saturno», «Cân Joan», Paral·lel, Barceloneta, «Cân Joan», «Bosque», «Can Joan»... Després una llarga estona de parada.

L'amo ha sortit amb el senyoret *Manolo* i jo m'he tot estremit. Ja les conec les bromes del senyoret *Manolo*. Ensuma les tavernes com una abella les flors, i, lo mateix que l'animaló, s'atura en totes.

I l'amo baixa amb ell, que és lo més greu, i, per a aguantar-se en el *pescante*, m'estira les rendes i em fa malbé la dentadura.

Ara, demà, vui dir després, quan se llevi, estarà de mal humor, treurà la bilis i... cossa que te crió!

Com m'he divertit avui!

Ah!, i ell també.

BRILLANTE

EL BATLLE DE R. O.

—Com és que s'hagi fet treure les clàssiques patilles?

—Perque he pensat: Així com així a la primera sessió també te les arrencaràn...

—Ja és ben fresc aquest peix?
—Ja ho crec!... Fa tres setmanes que és a la nevera.

COSES DE CASTELLA

UN CENTRE D'INVENTORS

El senyor F. Roig Bataller, en La Correspondencia de España, tracta de fundar un «Instituto Nacional de Inventores», i fa una crida a tots els del ram perquè li escriguin i perquè li parlin dels invents que tinguin resolts o dels que tinguin a punt de resoldre.

La cosa no pot ésser més generosa i els inventors ja van contestant.

I de valent que van contestant!

Van contestant, i parlaràn tots, perquè el pobre de l'inventor (l'inventor, mentres inventa, és sempre pobre) ha tingut de passar tants anys per beneït o benaventurat an els ulls dels que no inventen la pólvora, que quan troba algú que l'escolta, i més a més si és un Institut, descargola totes les rodes, estèn tots els papers i es prepara a la cosa més difícil per l'inventor: el fer-se entendre.

Perquè l'inventor té dugues coses que fan de molt mal explicar. Té el projecte i té el secret. El projecte seria molt clar si pogués explicar el secret, i el secret també ho seria

si pogués posar el secret en pràctica, i això que hi ha molts projectes que no tenen res de pràctics.

Coneixiem un senyor que havia inventat una màquina per a ensucrar les maduixes. El sucre, de desde la sucrera, per medi d'un gran mecanisme, se n'anava sol a les maduixes per estalviar el treball de l'home; però hi havia tal engranatge i tanta rellojería an aquesta manera d'ensucrar, que no havia comptat en una cosa: que la màquina sempre atrassava i el sucre sempre arribava tard.

Tenim un amic de molt ingeni, que havia inventat un aparato per no deixar dormir als serenos. El sereno, cada mitja hora, havia de fer moure uns tubus que no'l deixaven sossegar. Ni temps tenia d'obrir les portes i d'anar a casa de la llevadora. Tota la nit vigilant els tubus; però l'amic nostre no havia comptat que'l sereno arriba un moment que està tan tip de la màquina que la tira a la claveguera.

Un altre amic havia inventat un billar per als grans transatlàntics. No s'havia de fer res amb el taco. El tron-toll del barco ho feia tot. Però un cop que'n varen instal·lar un an el saló d'un transatlàntic no hi hagué manera d'entendre's. Mai els jugadors sabien si eren ells els que tiraven o el mar, i el pobre invent va anar a parar... a un cafè de la Barceloneta.

No n'hi hà prou d'inventar, an el món. De la manera que avui tot se cotitza, aquells inventors reconstruïts que perdien la joventut cercant el moviment continuu se'ls té per desequilibrats. Avui dia tot invent ha d'ésser productiu tot seguit, i val més inventar uns elàstics que'ls dugui tota l'humanitat, i que s'hi pugui fer el trust dels elàstics, que no el globo d'en Juandó, que no més s'enlaira en teoria.

Diu també que an aquest Institut s'hi admetràn els fantasiosos, i an això sí que hi perdrà la salut, el senyor Roig i Bataller. Els fantasiosos no tenen fites. Si el fantasiar hi ha de valdre, tots els espanyols hi cabriem. Religions, lleis, màquines, conquestes, imperialismes, esquadres, canons, pólvores i bateries; per fantasiar no hi hà qui ens guanyi. Fins s'ha arribat a fantasiar la màquina de no pagar comptes, combinada amb instruments per a repartir bofetades an els acreedors, així que entraven.

A BELLES ARTS

—Senyora catequista, com és que ha fet tapar les formes d'aqueixa estatueta?
—Perquè despertaven els mals instints,

Coneixem un manyà que té una caixa, que, així que l'obren, crida «lladres», tant si és l'amo com els de l'ofici. Sabem d'un altre que fa un imàn per a xuclar el metall de la lluna, i un altre que fa un compta-honors per a saber si la dona li falta. La fantasia és un producte que no veu mai pondre's el sol, aquí a Espanya.

Lo que desitgem és que aquest Centre tingui un xic de moderació i aprobi els invents que siguin útils. Res de màquines d'anar depressa. Calma, calma i bons aliments. Un dels primers invents, per exemple, que ha d'adobtar l'Institut és el de l'aliment sintètic que va inventar el savi de Girona.

Aquest invent és tan portentós que l'home viurà sense menjar, així que tingui el privilegi.

Es ja probat; és comprovat. El savi inventor del no menjar hi havia avesat un manobre, i, sinó que li agafà gana, encara avui dia no menjarà, i no menjarà ningú, a Espanya, arribant a l'abstinència que predicaven els nostres pares.

Aleshores tots els diners que ara malgastem els espanyols en pa, cigrons i gallina pel caldo, podrien esmersar-se per anar als toros.

XARAU

COMENTARISTES DE CRIMS

- I què li deuràn fer an aquesta bona peça?
- No ho sé noia... Mira, per de prompte el jutge diu que li ha posat un pis al carrer d'Amalia.

PRINCIPAL.—S'han donat les darreres representacions del drama *Los hijos del sol naciente*, obra emocionant en la qual l'eminent artista Simó-Raso hi està insuperable.

=La funció de *verbena* de Sant Pere va veure's molt concorreguda, éssent aplaudides les obres *López de Coria*, *Fortunato* i *Lluvia de hijos*.

=*Lista de correos*, original dels senyors Josep Francés i Frederic Leal, és un sàinet graciosíssim amb tipos ben apuntats i escenes mogudes que denoten excel·lents disposicions ens els seus autors. S'hi distingí notablement el senyor Simó-Raso, al qual se feu, dimarts, una grandiosa despedida.

Desitgem que se'n emporti un grat record de Barcelona, i que torni ben aviat.

=Durant lo que falta d'estiu funcionarà el «Principal» com a *cine*. I a primers d'octubre debutarà una companyia còmica castellana-catalana, amb en Santpere de director.

TIVOLI.—De dues obretes en un acte havem de donar compte. La primera, que porta per títol *Serafina la Rubiales, o una noche en el Juzgado*, i és original dels senyors Asenjo i Torres de Alamo, per la lletra, i dels mestres Valverde i Foglietti, per la música, va agradar extraordinàriament als morenos. Veritat és que la sarçueleta s'ho val, perquè és xistosa, ben observada i els tipos madrilenys hi son graciosament apuntats. El diàleg és espontani i ple de ocurrences de bona mena.

La segona, titulada *El amigo Melquiades*, original del popular Arniches no'ns va confirmar pas el gran èxit de que venia precedida. O nosaltres tot sovint l'errem o a Madrid tot sovint l'equivoquen. Tot hi és forçat en la susdita obreta: les escenes, inversemblables; els tipus, grollers i tontos. I tot se sacrifica al xisto poca-solta.

Una i altra obra foren interpretades amb justesa i bona voluntat per la companyia del Tivoli.

NOVEDADES.—*El señor Juez*, és una de les comedies de enredo més hàbilment engiponades i més entretingudes que s'han estrenat des de fa temps. Se veu que'ls senyors Lancey i Rivaux, autors de l'original, són uns primers espases en materia de combinar arguments, doncs és sorprenent la manera d'enredar i desenredar que tenen en aquesta graciosíssima obra vaudevillesca. Les escenes, els personatges que hi intervenen, l'ambient que'ls envolta, tot és natural i clarament descrit. El públic no's cansa de riure les enginyoses sortides del protagonista, que és un tipo acabadíssim, i això que en ell no hi compta per a res la psicologia.

Creiem sincerament que aqueix *Señor Juez* se sostindrà molts dies en els cartells.

APOLO.—Ultims dies de vaudeville, havent-se estrenat darrerament un que porta per títol *Dos cops per setmana*. A jutjar per lo que diuen els cartells, va ésser un *éxito de risa*. Sentim no haver-lo pogut veure.

I esperem que la pròxima temporada de genre alegre no's farà esperar.

PRADO CATALAN.—Convertit en circ eqüestre ha tornat a obrir les portes aqueix lloc d'espectacles, un dels més propis per a la temporada d'estiu.

Si l'empresa no hi té inconvenient, prometem posar a nostres llegidors al corrent de lo que s'hi faci.

El Banc d'Espanya ha donat l'ordre a totes les sucursals de retirar de la circulació els bitllets que portin inscripcions que no siguin fetes pel mateix Banc.

Això s'ha fet, segurament, contra l'abús del «Maura sí!» i el «Maura no!», que venien estampats en alguns *Quevedos*.

Confessem que, per ara, això dels bitllets no'ns preocupa, a nosaltres.

El dia que'l Banc disposi la recollida de la calderilla, aleshores ens pendrem la molestia de escurar-nos les butxaques.

La casa xacolataire Amatller anuncia que l'Exposició de Cartells del seu concurs, a Belles Arts, restarà oberta vuit dies més.

Visca!

Bravo!

Salau!

Encara riurem vuit vegades més.

Perque no sé si ho saben que uns servidors hi anem cada dia.

Hi anem cada dia invariablement a les hores de més xafogor, quant el sol és ben alt; i allí davant de la *frescura* de la major part d'artistes concursants, ens bé una nyonya... que és una delícia.

La joguina de moda.

En aquest número oferim als nostres llegidors una reproducció de l'angelet que encarnat en celuloide fa les delícies de petits i grans, amb la seva cara de cap gros, els seus ulls expressius i la cresta de cabells rossos.

El senyor Capella, del carrer de Pelai, que és qui les ven, hi farà certament un bon negoci.

No'l saben el darrer xisto madrileny?

Seguin, abans, que podrien caure d'esquena:

—En qué se parecen las dos de la madrugada y la mostaza francesa?

—En que es *mou-tarde*.

Llàstima de revòlver d'en *Bombita!*

L'alcalde ha donat ordres per a que siguin retirades de la via pública tota mena de disfreses ridícoles.

Feina li dono!

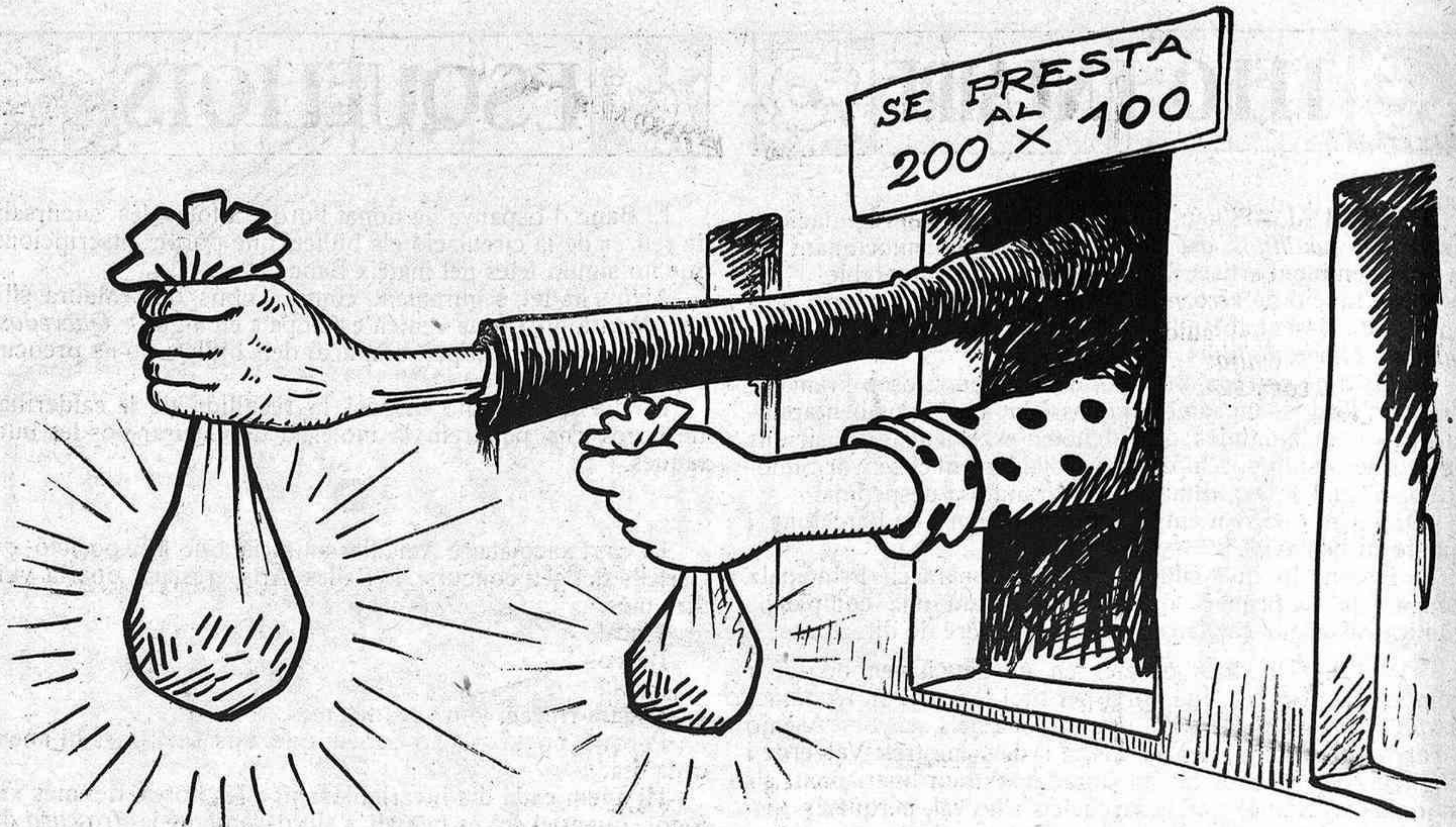
Me sembla que, si la tal ordre ha d'ésser complida estrictament, molts amics de l'alcalde hauràn de mirar-se al mirall abans de sortir de casa.

Aqueixos dies hi ha hagut a Madrid mitja revolució, a causa de la puja del pa.

Heus-aquí un assumpte social que *tiene miga*.

Oh, i lo que *crosta* d'arreglar un problema d'aquesta naturalesa!

Els patrons forners d'aquí han enviat una enèrgica protesta al Govern, contra'ls que a Madrid protesten *en forma poc correcta*—els forners sempre són partidaris de la correcció—per la puja dels llonguets.

E. P. D.

Les pobres víctimes

Ens sembla que'ls forners de Barcelona, com els de tot arreu, tindrien que no dir un piu en aquesta qüestió.

Quan el poble s'esvalota per la puja del pa sempre té raó, i contra la raó, la llengua al... forn.

Està vist que tot lo que té relació amb la Casa Gran ha d'anar *manga por hombro*.

L'altre dia anunciava el Banc Hispano-Colonial, per compte de l'Ajuntament, una subasta de títols del Deute municipal, perteneixents—deia—a l'emissió de 1906.

Però, veus-aquí que al dia següent, el mateix Banc, com la cosa més natural del món, feia saber al públic que'ls títols que anaven a subastar-se eren de l'emissió de 1913.

¡Equivocar-se de set anys en un assumpte tan serio com un emprèstit!...

Cavallers, per favor!... Que això es una olla, ho sabem de memoria molts anys hà, però, caramba, guardin més les formes i no ho deixin compendre tant pel clà.

Llegim:

«En el expreso de Madrid regresará esta mañana el concejel señor Pañella, bajando en el Apeadero del Paseo de Gracia.»

Eh? Què me'n diuen de aquest últim detallet?

Oi que és interessant perque sí?

Encara com no afegeixen: «y subiéndose después a un ranvía, y tomando una soda en Canaletas».

Abans d'ahir: «Forçosament la Nieves devia tenir algun còmplic».

Ahir: «La Nieves no té cap còmplic».

Avui: «Ja ho deiem: la Nieves té un còmplic».

Demà: «No pot ésser que la Nieves tingui còmplic».

Demà-passat: «Es segur que la Nieves ha tingut algun còmplic».

Qui més hi sàpiga que més hi digui, que nosaltres no fem sinó trasmetre les veus que corren d'aquí i d'allà.

Què diantrel! La qüestió es portar poca o molta llum al negre i misteriós afer!

Advertim a les noies ignocentes que no's deixin engatussa per certs anuncis dels diaris.

No fa gaire, se'n llegia un que deia:

«Joven experta proporciona, a las señoritas casaderas sin dinero, el medio seguro para crearse una dote importante.

Mandar un sello de 25 céntimos para la respuesta.»

Naturalment, les cartes varen comptarse per centenars en pocs dies. I l'aixerida *joven experta* contestava a cada una de les noies:

«Faci com jo. En poc temps he guanyat ja doscent duros.»

S'ha vist barra!

Tornen a córrer moltes pessetas falses.

Algunes de les que més circulen són molt ben fetes, perfectament encunyades i no's diferencien gaire de les bones, però se les coneix en el trinc, que és més apagat que'l de la plata.

Els estanquers, sobre tot, estan alarmadíssims. El meu s'hi mira molt a pendre una moneda. L'altre dia un parroquià va donar-li una pesseta.

—Fa molt mal sò,—feu l'estanquer.

El parroquià la recullí i li entregà un bitllet de Banc, dient-li.

—I aquest bitllet, que és bo?

—Sí, senyor.

—Doncs, és extrany, perquè fa més mal sò que la pesseta.

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Obres del popular poeta C. GUMÀ

	Ptes.
Fruyta del temps. —Colecció de poesias, formant quatre tometes titulats: <i>Fruyta amarga</i> , <i>Fruyta verda</i> , <i>Fruyta agre-dolsa</i> y <i>Fruyta madura</i> : segona edició, il·lustrada. Cada tomet 0'50 de pesseta; tots junts.	2
L' amor, lo matrimoni y 'l divorci	0'50
Del bressol al cementiri	0'50
Buscant la felicitat	0'50
Petóns y pessichs	0'50
Barcelona en camisa	0'50
Lo deù del sigle	0'50
¿Home ó dona?	0'50
La dona nua (<i>Moralment!</i>)	0'50
Tipos y topes (<i>Colecció de retratos</i>)	0'50
¿Guerra al cólera! <i>Instruccions pera combátrel</i>	0'25
Cla y catalá . <i>Lliçons de gramática parda</i>	0'50
Don Quijote de Valcarca	0'50
¡Ecce-Homol Monólech en un acte y en vers.	0'50
Mil y un pensaments. —Colecció de máximas y sentencias.—Un tomo de unas 100 páginas.	1
Lo Rosari de l' Aurora. —Album humorístich, ab caricaturas	0'50
Filomena. —Viatje de recreo al interior d' una dona.	0'50
Lo cólera y la miseria , y una carta al Dr. Ferrán.	0'50
Sobre las donas. —Polémica entre <i>C. Gumà</i> y <i>Fantástich</i>	0'50
Gos y gat. —Juguet cómich en un acte y en vers.	1
Vuyts y nous. —Ab lo <i>retrato</i> del autor.	0'50
Un cap-mas. —Juguet cómich en un acte y en vers.	1
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos monólechs representables, titulats: <i>Tres micos!</i> y <i>Un cessant</i>	0'50
Lo pot de la confitura. —Colecció de poesias.	0'50
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolsa.	0'50
Cura de cristiá. —Juguet cómich en un acte y en vers	1
Guia cómica de la Exposició Universal. —Un tomo de 100 páginas, ab un plano y varios dibuixos.	1
L' amor es cego. —Juguet cómich en un acte y en vers	1
Cansóns de la fiamarada. —Un tomo de 128 páginas.	1
Una casa de despesas. —Juguet cómich en un acte.	1
La primera nit. —(<i>Impresions de un nuvi</i>)	0'50
Lo dia que 'm vaig casar. —(<i>Impresions de una nuvia</i>)	0'50

	Ptes.
Ensenyansa superior. —Juguet cómich en un acte	1
Drapets al sol. —Escándol humorístich, il·lustrat.	0'50
Quinze días á la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada.	0'50
Ni la teva ni la meva. —Comedia en 3 actes y en vers	2
Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
¿Quina dona vol vosté? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Lo primer dia. —Juguet cómich líric, en un acte.	1
Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné.	0'50
Guia del conquistador. —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'50
¿Colón ó Carnestoltes? —Ensarronada cómica municipal, il·lustració de M. Moliné.	0'50
¡A baix lo existent! —Disbarat cómich en un acte.	1
Lo Marqués de Carquinyoll. —Juguet cómich en un acte.	1
Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné.	0'50
Pelegrins á Roma. —Viatje bufo-trágich en vers, il·lustrat	0'50
¿Per qué no 's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada	0'50
¿Per qué no 's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada	0'50
Jesús María Joseph! —Juguet cómich en un acte.	1
La salsa del amor.	0'50
Lo món per un forat. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
¿Cóm se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
De la Rambla á la manigua. —Aventuras d' un reservista, il·lustradas.	0'50
Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba , il·lustrada.	0'50
Un casament á proba. —Humorada en vers, il·lustrada.	9'50
La senyora de tothom. —Humorada en vers.	0'50
Lo llibre de las cent veritats. —Edició il·lustrada.	0'50
El pecat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'53
Entre faldillas y pantalóns. —Humorada en vers, il·lustrada	0'50
Sota la parra. —Colecció de cantars	0'50

JARDINS D'ESpanya

Reproduccions dels més famosos quadros d'en SANTIAGO RUSIÑOL

Un gran volum-carpeta 20 pessetes

Edicions populars d'en Santiago Rusiñol

Anant pel món. (2.ª edició)	Ptes. 1
El mistic. (2.ª edició)	1 (Agotada)
Oracions. Am música d'E. Morera. (2.ª edició)	1
Fulls de la vida	1 (Agotada)
Els Jocs Florals de Canprosa. (2.ª edició)	1
El bon policia	Ptes. 1
Monolegs.	1 (Agotada)
La bona gent	1 (Agotada)
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet. (Quart miler)	1
El pati blau.	1 (Agotada)
El poble gris	1 (Agotada)
La mare. (3.ª edició). (Quinze miler)	1
La «merienda» fraternal. (4. miler)	1
L'Alegria que passa.	1
L'heroe.	1
Libertat!	1
La fira de Neuilly	1
Els savis de Vilatrista.	1
L'auca del senyor Esteve	1 (Agotada)
L'hereu Escampa	1

En Tartarin als Alps	Ptes. 1
La llei d'herencia.	1
Aucells de pas.	1
La intelectual.	1
El redemptor	1
Cors de dona	1
El Teatre per dins	1
Dol d'«alivio»	1
El daltabaix	1
El titella prodig	1
La nit de l'amor	1
Del Born al Plata. (<i>Impressions de viatge</i> .)	1
Port-Tarascó, d'Alfons Daudet. Traducció.	1
El pintor de miracles	1
La Verge del Mar	1
El despatriat	1
El triomf de la carn	1
L'illa de la calma	1
L'Homenatge	1
La lepra.	1
L'Arma	1

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaxes.

L'ENFANT TERRIBLE

—Sargento Marqués? Deu ésser dels de quota, doncs...